

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 oktober 2002

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van diverse wettelijke
bepalingen met betrekking tot het strafrecht
en de strafrechtspleging, teneinde
de gerechtelijke achterstand weg te werken**

(ingediend door de heer Thierry Giet)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	10

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 octobre 2002

PROPOSITION DE LOI

**modifiant diverses dispositions légales
en matière pénale et de procédure
pénale en vue de lutter contre
l'arriéré judiciaire**

(déposée par M. Thierry Giet)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	10

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
FN	:	Front National
MR	:	Mouvement Réformateur
PS	:	Parti socialiste
cdH	:	Centre démocrate Humaniste
SPA	:	Socialistische Partij Anders
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 50 0000/000 :	Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)
CRABV :	Beknopt Verslag (op blauw papier)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)
PLEN :	Plenum (witte kaft)	PLEN :	Séance plénière (couverture blanche)
COM :	Commissievergadering (beige kaft)	COM :	Réunion de commission (couverture beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	
<i>Bestellingen :</i>		<i>Commandes :</i>	
Natieplein 2		Place de la Nation 2	
1008 Brussel		1008 Bruxelles	
Tel. : 02/ 549 81 60		Tél. : 02/ 549 81 60	
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74	
www.deKamer.be		www.laChambre.be	
e-mail : publicaties@deKamer.be		e-mail : publications@laChambre.be	

SAMENVATTING

Teneinde de strijd aan te binden tegen de gerechtelijke achterstand en na overleg met de betrokken beroepskringen (magistraten, advocaten, politiemensen, griffiers enzovoort), stelt de indiener de volgende specifieke maatregelen voor:

– *de herziening van de artikelen 399 en 400 van het Strafwetboek inzake opzettelijke slagen en verwondingen met tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid tot gevolg (om het misdrijf als dusdanig te kunnen omschrijven, is het vaak noodzakelijk af te wachten of de arbeidsongeschiktheid al dan niet blijvend is);*

– *de uitbreiding van de regeling inzake het aanhouden van de burgerlijke belangen en de facultatieve aanwezigheid van het openbaar ministerie wanneer de rechter uitspraak doet over de burgerlijke belangen;*

– *het informeren van de klager, het slachtoffer en de pleger van het misdrijf in geval van seponering;*

– *de vaststelling van een maximumtermijn voor de behandeling van het dossier in het raam van de procedure waarbij de oproeping bij proces-verbaal geschiedt;*

– *de vaststelling op dertig dagen van de geldigheidsduur van het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat dienst doet als vrijheidsberovende titel;*

– *de mogelijkheid om plaatsvervangende rechters de plaats te doen innemen van werkende rechters aan wie wordt gevraagd als rechter-bijzitter zitting te hebben voor de zetel van een assisenhof.*

RÉSUMÉ

En vue de lutter contre l'arriéré judiciaire et après concertation avec les milieux professionnels concernés (magistrats, avocats, policiers, greffiers, etc.), l'auteur propose les mesures ponctuelles suivantes :

– *la refonte des articles 399 et 400 du Code pénal concernant les coups et blessures volontaires entraînant une incapacité de travail temporaire ou permanente (pour qualifier l'infraction il est souvent nécessaire d'attendre avant de savoir si l'incapacité est permanente ou non) ;*

– *l'extension du système de la réserve des intérêts civils et la présence facultative du ministère public lorsque le juge statue sur les intérêts civils ;*

– *l'information du plaignant, de la victime et de l'auteur de l'infraction en cas de classement sans suite ;*

– *la fixation d'un délai maximum pour le traitement du dossier dans le cadre de la procédure de convocation par procès-verbal ;*

– *la fixation à 30 jours de la durée du titre de privation de liberté formé par l'arrêt de la chambre des mises en accusation ;*

– *la possibilité de remplacer par des juges suppléants les juges effectifs appelés à siéger en tant qu'assesseurs pour le siège d'une cour d'assises.*

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De grondslagen van het thans in België vigerende strafrecht en strafprocedurerecht werden in de negentiende eeuw gelegd.

Sindsdien heeft het systeem gefunctioneerd zonder dat er echt kritiek op kwam, al werden in de loop van de tijd diverse specifieke wijzigingen aangebracht om in te spelen op de veranderingen in de samenleving.

De droeve gebeurtenissen van de zomer van 1996 hebben echter de lont aan het kruitvat gestoken. Plots was er de vaste wil om de werking van het politionele en gerechtelijke apparaat te herzien.

Onder druk van de burger heeft de overheid het probleem ter harte genomen en heeft ze werk gemaakt van de hervormingen waar iedereen op wachtte.

Vandaag is weliswaar heel wat werk verzet, maar de vraag rijst of de nagestreefde doelstellingen wel écht werden bereikt, of niet overhaast te werk werd gegaan, of de reële verwachtingen werden ingelost, of met name voldoende rekening werd gehouden met de mening van de beroepsmensen uit de betrokken sectoren enzo voort.

Ongetwijfeld zullen al die aanpassingen een positieve uitwerking hebben, maar inmiddels is de tijd aan gebroken om een en ander opnieuw sereen te bekijken.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe via een aantal kleine wijzigingen het thans vigerende strafsysteem te verbeteren. Het is met name de bedoeling de behandeling van strafzaken te bespoedigen, zonder afbreuk te doen aan de rechten van alle partijen.

Oplossingen voor wat men ondertussen gemeenzaam de gebrekkige werking van het gerecht is gaan noemen, vergen niet noodzakelijk een allesomvattende hervorming van de juridische structuren en constructies waarmee we al sinds ruim een eeuw vertrouwd zijn.

De perfectie bestaat niet. Integendeel: alles is voor verbetering vatbaar.

Vervolmaking vereist echter eerst en vooral kennis van zaken. De hier geformuleerde voorstellen geven gestalte aan het denkwerk van beroepsmensen die bij

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les fondements du droit pénal et de la procédure pénale actuels de notre pays remontent au 19ème siècle.

Ce système a fonctionné depuis lors sans réelle critique tout en subissant divers aménagements ponctuels suite aux mutations de notre société.

Les tristes faits divers de l'été 1996 ont pourtant mis le feu aux poudres et ont entraîné une volonté profonde de changement dans le fonctionnement de l'appareil policier et judiciaire.

Les autorités de l'État, sous la pression des citoyens, ont pris le problème à bras le corps et se sont lancées dans ces réformes tant voulues.

Le travail accompli aujourd'hui est considérable certes, mais il convient de s'interroger afin de savoir si les objectifs poursuivis ont réellement été atteints, si l'on n'a pas agi avec trop de précipitation, si les attentes réelles ont été rencontrées, si l'on a notamment tenu suffisamment compte de l'avis des professionnels des milieux concernés, etc.

Sans doute un effet positif surgira de toutes ces modifications, mais le temps est aussi venu d'un retour à la sérénité.

La présente proposition vise à améliorer par de petites modifications le système pénal actuellement en vigueur en vue d'accroître la rapidité de traitement des affaires tout en respectant les droits de chacune des parties.

En effet, pour résoudre ce qu'il est désormais convenu d'appeler des «dysfonctionnements» il n'est pas utile de bouleverser complètement les structures et constructions juridiques que nous connaissons depuis plus d'un siècle.

Rien n'est jamais parfait, par contre tout est perfectible.

Cependant, pour pouvoir parfaire, il faut avant tout connaître et, dans le cas présent, les textes proposés sont le fruit de la réflexion des professionnels impli-

de werking van het gerecht, en inzonderheid bij de rechtsbedeling in strafzaken, betrokken zijn.

Dit wetsvoorstel is immers de neerslag van het *Forum Justice & Sécurité* dat de PS op 9 en 10 maart 2002 heeft georganiseerd met magistraten, advocaten, criminologen, griffiers, politiemensen, justitie-assistenten, vertegenwoordigers van het verenigingsleven die zich met gerechtelijke aangelegenheden bezighouden (slachtofferhulp, bijstand aan rechtzoekenden,...) enzovoort.

Al die mensen met ervaring in het veld hebben elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar van gedachten kunnen wisselen.

De werkzaamheden hadden betrekking op de bestaande methodes en teksten, die volgens alle betrokkenen ruimschoots volstaan en alleen maar verbeteringen of correcties behoeven.

Er wordt om geen enkel wetgevend mirakel gevraagd, maar wel wordt steeds gewezen op het almaar aanhoudende gebrek aan middelen.

Dit wetsvoorstel behelst acht wijzigingen van de bepalingen van het Strafwetboek, van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis en van het Gerechtelijk Wetboek.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikelen 2, 3 en 4

Het Strafwetboek maakt een onderscheid tussen de verschillende vormen van slagen en verwondingen, naar gelang van de gevolgen voor het slachtoffer. De straffen verzwaren namelijk volgens de graad van ernst: gewone slagen of verwondingen (artikel 398); slagen of verwondingen met tijdelijke ziekte of arbeidsongeschiktheid tot gevolg (artikel 399); slagen of verwondingen die, hetzij een ongeneeslijk lijkende ziekte, hetzij een blijvende arbeidsongeschiktheid, hetzij het volledige verlies van het gebruik van een orgaan, hetzij een zware verminking tot gevolg hebben gehad (artikel 400).

Het via de artikelen 399 en 400 van het Strafwetboek gemaakte onderscheid brengt moeilijkheden met zich, aangezien soms maandenlang moet worden gewacht vóór kan worden bepaald of de arbeidsongeschiktheid al dan niet blijvend is.

qués dans le fonctionnement de la justice et plus particulièrement de la justice pénale.

Cette proposition de loi est en effet issue du *Forum Justice & Sécurité* organisé par le PS les 9 et 10 mars 2002 auquel ont pris part des magistrats, des avocats, des criminologues, des greffiers, des policiers, des assistants de justice, des représentants du monde associatif concerné par les milieux judiciaires (aide aux victimes, aide aux justiciables, ...), etc.

Tous ces acteurs de terrain ont pu se rencontrer et échanger leurs points de vue.

Le travail a porté sur les méthodes et les textes existants qui semblent aux yeux de tous ces intervenants largement suffisants et ne demandent qu'à être améliorés ou corrigés.

Aucune nouvelle législation miracle n'est demandée mais il convient de souligner l'éternel manque de moyens.

La présente proposition comprend huit modifications de dispositions du Code pénal, du titre préliminaire du Code de procédure pénale, du Code d'instruction criminelle, de la loi sur la détention préventive et du Code judiciaire.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Articles 2, 3 et 4

Le Code pénal distingue les coups et blessures volontaires selon les conséquences pour la victime. En effet, les peines vont en augmentant selon qu'il s'agit de coups simples (art. 398), de coups ayant entraîné une maladie ou une incapacité de travail temporaire (art. 399) ou de coups ayant entraîné soit une maladie paraissant incurable, soit une incapacité permanente, soit la perte de l'usage absolu d'un organe, soit une mutilation grave (art. 400).

La distinction faite au travers des articles 399 et 400 du Code pénal suscite des difficultés puisqu'il est parfois nécessaire d'attendre de nombreux mois avant de pouvoir déterminer si l'incapacité de travail est permanente ou non.

Door dat onderscheid moeten de parketten wachten tot een arts-deskundige zich over het blijvende karakter van het letsel heeft uitgesproken; pas dan kunnen zij een omschrijving van de feiten geven, een dagvaarding doen en de nodige schikkingen treffen voor de afhandeling van de procedure.

Ondertussen wacht de beklaagde op zijn vonnis, waardoor hij in het ongewisse blijft maar evengoed een gevoel van straffeloosheid kan krijgen. Het slachtoffer van zijn kant voelt zich miskend en blijft verstoken van herstel van de geleden schade.

Teneinde aan die problemen paal en perk te stellen, wordt voorgesteld beide artikelen onder te brengen in één artikel, door het thans bestaande verschil op te heffen en zowel de minimumstraf uit artikel 399 als de maximumstraf uit artikel 400 over te nemen. Dat geeft de feitenrechten een ruime beoordelingsmarge.

Art. 5

Artikel 4 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering heeft betrekking op het vraagstuk van de burgerlijke belangen.

Sinds de tekstwijzigingen als ingevoegd na de goedkeuring van de wetten van 11 juli 1994 en 28 maart 2000, zijn de correctionele rechtbanken waarbij de zaak overeenkomstig de artikelen 216*quater* en 215*quater* aanhangig werd gemaakt, evenals de politierechtbanken, verplicht de burgerlijke belangen ambtshalve aan te houden, zelfs bij ontstentenis van een burgerlijke-partijstelling, wanneer de zaak wat die belangen betreft niet in staat van wijzen is.

In dat geval kan de persoon die schade heeft geleden, kosteloos verkrijgen dat de zaak opnieuw voor de betrokken rechtbank wordt gebracht, zodat over zijn klacht uitspraak kan worden gedaan en de geleden schade kan worden hersteld.

Er wordt voorgesteld die mogelijkheid uit te breiden tot alle strafzaken, ongeacht de wijze waarop de zaak bij de rechtbank aanhangig is gemaakt.

Omdat ons systeem voor het instellen van de burgerlijke rechtsvordering de keuze laat tussen de burgerlijke rechtbank of de strafrechtbank, wordt voorgesteld dat het slachtoffer zich ook tot de burgerlijke rechtbanken zou kunnen richten - niet bij dagvaarding maar bij verzoek, wat de inleidende akte een stuk goedkoper maakt.

Cette distinction impose aux parquets d'attendre avant de qualifier les faits, de lancer une citation et de requérir pour le règlement de la procédure qu'un expert médecin se soit prononcé sur la consolidation de la lésion subie.

Entre-temps, le prévenu attend son jugement ce qui le laisse dans l'insécurité mais peut aussi faire naître chez lui un sentiment d'impunité et la victime n'est pas reconnue et ne peut obtenir réparation.

Pour mettre un terme à ces difficultés, il est proposé de réunir ces deux articles en un seul, en supprimant la distinction qui existe et en reprenant la peine minimale de l'article 399 et la peine maximale de l'article 400, ce qui laisse un large pouvoir d'appréciation au juge du fond.

Art. 5

L'article 4 du titre préliminaire du Code d'instruction criminelle est consacré au problème des intérêts civils.

Depuis les modifications du texte intervenues suite au vote des lois des 11 juillet 1994 et 28 mars 2000, les tribunaux correctionnels saisis conformément aux articles 216*quater* et 215*quinquies* et les tribunaux de police ont l'obligation de réserver d'office les intérêts civils, même en l'absence de constitution de partie civile si la cause n'est pas en état d'être jugée quant à ces intérêts.

La personne lésée peut alors, sans frais, faire revenir l'affaire devant la juridiction concernée pour qu'il soit statué sur sa réclamation et ainsi obtenir réparation.

Il est proposé d'étendre cette possibilité à toutes les affaires pénales indépendamment du mode de saisine du tribunal.

Par ailleurs, notre système offrant le choix de la juridiction civile ou pénale pour l'exercice de l'action civile, il est proposé de permettre également à la victime de s'adresser aux juridictions civiles non pas par citation mais par requête ce qui diminue le coût de l'acte introductif pour la victime.

Vervolgens heeft men, meer bepaald in aangelegenheden voor de politierechtbank waarbij burgerlijke belangen in het geding zijn, vaak problemen vastgesteld wanneer de zaak moet worden voorbereid voor de procedure. De hier voorgestane oplossing bestaat in de aangepaste omzetting van artikel 747, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek door het voor elke belanghebbende partij mogelijk te maken aan de rechter een tijdspad voor de procedure te vragen.

Tot slot wordt de tot nu toe verplichte aanwezigheid van het openbaar ministerie ter zitting als de strafrechter uitspraak doet inzake de burgerlijke belangen van een dossier, facultatief gemaakt.

Doordat die magistraten aanwezig moeten zijn op terechtzittingen waar ze niet echt nuttig zijn, verliezen zij immers zeer veel tijd, die zij voortaan aan prioritaire taken zullen kunnen besteden.

Art. 6

Krachtens artikel 3*bis*, eerste lid, van het Wetboek van strafvordering dienen slachtoffers van misdrijven en hun verwanten zorgvuldig en correct te worden begelend, in het bijzonder door hun de nodige informatie ter beschikking te stellen.

Bij de toegang tot het gerecht speelt correcte informatie immers een zeer belangrijke rol. Vóór de invoering van dat artikel en van artikel 5*bis*, bij de wet van 12 maart 1998, werden de meeste mensen die een klacht hadden ingediend in het ongewisse gelaten over het gevolg dat aan hun dossier was gegeven.

Artikel 5*bis* heeft het begrip verklaring van benadeelde persoon ingevoerd. Volgens die nieuwe bepaling wordt de persoon die, aan de hand van een verklaring voor het parket, verklaart schade te hebben geleden veroorzaakt door een misdrijf, onder meer in kennis gesteld van het gevolg dat aan zijn dossier is gegeven.

Die tekst is een eerste stap maar is nog te dwingend aangezien de klager naast zijn klacht een akte van verklaring van benadeelde persoon moet indienen bij het parket.

Bijgevolg wordt, althans wat de seponering betreft, voorgesteld de personen die bij het dossier betrokken zijn automatisch op de hoogte te brengen.

Ensuite, il a été fréquemment constaté notamment en matière d'intérêts civils devant le tribunal de police des problèmes de mise en état de la cause. La solution ici présentée est la transposition adaptée de l'article 747, § 2, du Code judiciaire en permettant à toute partie intéressée de solliciter du juge un calendrier de procédure.

Enfin, la présence du ministère public à l'audience, toujours obligatoire à ce jour, lorsque c'est le juge pénal qui statue sur les intérêts civils d'un dossier est rendue facultative.

En effet, le temps perdu par ces magistrats à ces audiences où ils n'ont pas de réelle utilité, est important et pourra désormais être consacré à des tâches prioritaires.

Art. 6

Aux termes de l'article 3*bis*, alinéa 1er, du titre préliminaire du Code de procédure pénale, les victimes d'infractions et leurs proches doivent être traités de façon correcte et consciencieuse, en particulier en leur fournissant l'information nécessaire.

L'information correcte du justiciable est en effet un des enjeux majeurs de l'accès à la justice. Avant l'insertion de cet article et de l'article 5*bis*, par la loi du 12 mars 1998, la majorité des personnes qui portaient plainte étaient laissées dans l'ignorance de la suite réservée à leur dossier.

L'article 5*bis* a introduit la notion de déclaration de personne lésée. Suivant cette nouvelle disposition la personne qui déclare avoir subi un dommage découlant d'une infraction par l'intermédiaire d'un acte déposé devant le parquet sera notamment tenue informée de la suite réservée à son dossier.

Ce texte constitue un premier pas mais est encore trop contraignant puisqu'en plus de la plainte, le plaignant doit déposer un acte de déclaration de personne lésée au parquet.

Il est dès lors proposé, à tout le moins en ce qui concerne le classement sans suite, d'informer automatiquement les personnes concernées par le dossier.

Art. 7 en 9

Het snelrecht is een mislukking. Die procedure is in zeven haasten ingevoerd vóór Euro 2000 en heeft niet op bijval kunnen rekenen bij de rechterlijke instanties, die onmiddellijk en terecht hebben geoordeeld dat ze niet alle garanties biedt die men in een democratische Staat van het verloop van een strafproces mag verwachten.

De wetgever had ten behoeve van de magistraten nochtans reeds in een versnelde procedure voorzien. Die is bedoeld in artikel 216*quater* van het Wetboek van strafvordering onder de naam «procedure van oproeping bij proces-verbaal».

Die procedure heeft thans algemeen ingang gevonden.

Het is de ideale oplossing om de kleine criminaliteit snel en doeltreffend te bestrijden : de zaken krijgen een snelle behandeling maar met alle waarborgen en met inachtneming van de rechten van elke partij.

Er moet echter worden geconstateerd dat in die dossiers de rechtsdag weliswaar tijdig wordt bepaald, maar dat ze vaak worden uitgesteld omdat de rechtbank prioritair de dossiers van gevangenen onderzoekt.

Het gevolg is andermaal hetzelfde : de behandeling loopt vertraging op, bij de beklaagde ontstaat een gevoel van straffeloosheid, het slachtoffer raakt teleurgesteld enzovoort.

Derhalve wordt voorgesteld een maximumtermijn vast te stellen voor de behandeling van het dossier zodra de rechtsdag is bepaald, wat zowel de magistraten van de zetel als het openbaar ministerie verantwoordelijk maakt.

Art. 8

Inzake voorlopige hechtenis wordt het dossier van elke in verdenking gestelde maandelijks onderzocht door de raadkamer. Die moet nagaan of er al dan niet grond bestaat om de betrokkene, die geacht is onschuldig te zijn, in die uitzonderlijke toestand van vrijheidsberoving te handhaven.

De in verdenking gestelde of het openbaar ministerie kan bij de kamer van inbeschuldigingstelling hoger beroep instellen tegen de beschikkingen van de raadkamer die het aanhoudingsbevel bevestigen of opheffen.

Art. 7 et 9

La procédure de comparution immédiate (*snelrecht*) est un échec. Cette procédure mise en place dans la précipitation avant l'Euro 2000 n'a pas rencontré l'agrément du monde judiciaire qui l'a immédiatement et à raison jugée comme ne présentant pas toutes les garanties que l'on est en droit d'attendre dans un État démocratique du déroulement d'un procès pénal.

Le législateur avait pourtant déjà mis à disposition des praticiens une procédure accélérée visée par l'article 216*quater* du Code d'instruction criminelle dénommée «procédure de la convocation par procès verbal».

Cette procédure est aujourd'hui communément admise.

Pour répondre rapidement et efficacement à la petite délinquance c'est la solution idéale : traitement rapide mais avec toutes les garanties et le respect des droits de chaque partie.

Cependant il faut constater que ces dossiers s'ils sont fixés dans les délais subissent souvent des remises, le tribunal examinant prioritairement des dossiers de détenus.

La conséquence est à nouveau la même ; retard dans le traitement, naissance d'un sentiment d'impunité chez le prévenu, désappointement de la victime, etc.

Il est donc proposé de fixer un délai maximum pour le traitement du dossier une fois qu'il a été fixé à l'audience, ce qui ici responsabilisera les magistrats tant du siège que du ministère public.

Art. 8

En matière de détention préventive, le dossier de chaque inculpé est examiné de mois en mois par la chambre du conseil qui est amenée à examiner s'il y a lieu ou non de maintenir l'intéressé, présumé innocent, dans cette situation exceptionnelle de privation de liberté.

L'inculpé ou le ministère public peuvent interjeter appel devant la chambre des mises en accusation des ordonnances de la chambre du conseil confirmant le mandat d'arrêt ou donnant main-levée de celui-ci.

Zodra hoger beroep is ingesteld, worden de stukken van het dossier onverwijld overgezonden aan het par-
ket-generaal van het rechtsgebied van het geadieerde
hof van beroep. De kamer van inbeschuldigingstelling
moet binnen vijftien dagen na de aangifte van beroep
een beslissing nemen.

In de tussentijd wordt het dossier onttrokken aan de
onderzoeksrechter, die zijn onderzoek niet mag voort-
zetten.

Dossiers in het kader waarvan een gerechtelijk on-
derzoek loopt, worden zodoende vertraagd of geblok-
keerd door onophoudelijke appels.

Thans is de beslissing van de kamer van
inbeschuldigingstelling een titel van vrijheidsbeneming
voor 15 dagen (artikel 30, § 4, eerste lid, van de wet
van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis).

Bijgevolg wordt voorgesteld die bepaling te wijzigen
en de termijn van 15 dagen te verlengen tot één maand.
Dat zal enerzijds de onderzoeksrechter de mogelijkheid
bieden voort te gaan en anderzijds zullen tal van onge-
rechtvaardigde en dilatoire beroepen worden voorkomen.

Art. 10

In het kader van een hof van assisen vereist de sa-
menstelling van de zetel van de beroepsmagistraten
een voorzitter, lid van het hof van beroep, en twee
bijzitters, werkende rechters bij de rechtbank van eer-
ste aanleg die de zetel is van dat hof.

Op die manier worden de rechtbanken in de hoofd-
plaatsen van sommige provincies nagenoeg permanent
beroofd van twee van hun magistraten.

Als gevolg daarvan wordt de werking van die recht-
bank vrijwel aanhoudend verstoord aangezien het Ge-
rechtelijk Wetboek verbiedt dat de plaatsvervangende
rechters alleen zitting houden om die magistraten te
vervangen.

Er wordt dan ook voorgesteld artikel 195 van het
Gerechtelijk Wetboek te wijzigen zodat een plaatsver-
vangend rechter die al ten minste 10 jaar die functie
uitoefent een werkende magistraat die als bijzitter zit-
ting moet houden in een hof van assisen kan vervan-
gen ter terechtzitting.

De vrederechters en de politierechters mogen zich
in geval van verhindering immers laten vervangen door
hun plaatsvervanger, terwijl ze beslissingen kunnen
nemen in laatste aanleg.

Dès que l'appel est interjeté, les pièces du dossier
sont immédiatement transmises au parquet général du
ressort de la cour d'appel saisie ; la décision de la
chambre des mises en accusation doit intervenir dans
les quinze jours de la déclaration d'appel.

Pendant tout ce temps, le juge d'instruction est des-
saisi de son dossier et ne peut poursuivre ses investi-
gations.

Aussi, des appels incessants, freinent voire paraly-
sent des dossiers à l'instruction.

A l'heure actuelle, la décision de la chambre des
mises en accusation forme un titre de privation de li-
berté pour 15 jours (art. 30, § 4, alinéa 1er, de la loi du
20 juillet 1990 relative à la détention préventive).

Il est donc proposé de modifier cette disposition et
de faire passer le délai de 15 jours à un mois ce qui
d'une part permettra au juge d'instruction de progres-
ser et d'autre part évitera sans doute de nombreux
appels injustifiés et dilatoires.

Art. 10

Lorsqu'une cour d'assises a lieu, la composition du
siège des magistrats professionnels requiert un prési-
dent, membre de la cour d'appel, et deux assesseurs,
juges effectifs près le tribunal de première instance,
siège de cette cour.

Dès lors, les tribunaux qui ont leur siège dans le
chef lieu de certaines provinces sont quasi perpétuel-
lement amputés de deux de leurs magistrats.

Cette situation entraîne une désorganisation quasi
permanente de ces tribunaux puisque dans son état
actuel le Code judiciaire interdit aux juges suppléants
de siéger seuls pour remplacer ces magistrats.

Une modification de l'article 195 du Code judiciaire
est donc proposée afin de permettre à un juge sup-
pléant exerçant cette fonction depuis 10 ans au moins
de remplacer un magistrat effectif à son audience lors-
que celui-ci doit siéger comme assesseur en cour d'as-
sises.

En effet, les juges de paix et de police ne sont-ils
pas autorisés à se faire remplacer par leur suppléant
en cas d'empêchement alors qu'ils peuvent prendre
des décisions en dernier ressort ?

Thierry GIET (PS)

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK I****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Wijzigingen van het Strafwetboek****Art. 2**

Artikel 399 van het Strafwetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 2000, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 399. — Indien de slagen of verwondingen een ziekte of ongeschiktheid tot het verrichten van persoonlijke arbeid, een ongeneeslijk lijkende ziekte, het volledig verlies van het gebruik van een orgaan of een zware verminking ten gevolge hebben, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van twee maanden tot vijf jaar en met geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro.

De straf is opsluiting van vijf tot tien jaar, indien hij met voorbedachten rade heeft gehandeld.»

Art. 3

Artikel 400 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 26 juni 2000, wordt opgeheven.

Art. 4

In artikel 405*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 28 november 2000, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) punt 3° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«3° in de gevallen bedoeld in artikel 399, eerste lid, zijn de straffen gevangenisstraf van vier maanden tot vijf jaar en geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro;»;

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE Ier****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution

CHAPITRE II**Modifications du Code pénal****Art. 2**

L'article 399 du Code pénal, modifié par la loi du 26 juin 2000, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 399. — Si les coups ou les blessures ont causé une maladie ou une incapacité de travail personnel, une maladie paraissant incurable, la perte de l'usage absolu d'un organe ou une mutilation grave, le coupable sera puni d'un emprisonnement de deux mois à cinq ans et d'une amende de cinquante euros à cinq cents euros.

La peine sera celle de la réclusion de cinq à dix ans s'il y a eu préméditation.»

Art. 3

L'article 400 du même code, modifié par la loi du 26 juin 2000, est abrogé.

Art. 4

A l'article 405*bis* du même code, inséré par la loi du 28 novembre 2000, sont apportées les modifications suivantes :

1) le 3° est remplacé par la disposition suivante :

«3° dans les cas visés à l'article 399, alinéa 1er, les peines seront un emprisonnement de quatre mois à cinq ans et une amende de cent euros à cinq cents euros;» ;

2) punt 4° wordt vervangen door de volgende bepaling:

«4° in de gevallen bedoeld in artikel 399, tweede lid, is de straf opsluiting van tien tot vijftien jaar;».

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering

Art. 5

Artikel 4 van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd bij de wetten van 11 juli 1994 en 28 maart 2000, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 4. — De burgerlijke rechtsvordering kan tezelfdertijd en voor dezelfde rechters vervolgd worden als de strafvordering. Zij kan ook afzonderlijk vervolgd worden; in dat geval is zij geschorst, zolang niet definitief is beslist over de strafvordering die vóór of gedurende de burgerlijke rechtsvordering is ingesteld.

De rechter bij wie de zaak aanhangig is gemaakt, houdt ambtshalve de burgerlijke belangen aan, zelfs bij ontstentenis van burgerlijkepartijstelling, wanneer de zaak wat die belangen betreft niet in staat van wijzen is.

Onverminderd het recht om de zaak overeenkomstig de artikelen 1034*bis* tot 1034*sexies* van het Gerechtelijk Wetboek bij verzoekschrift op tegenspraak bij de burgerlijke rechter aanhangig te maken, kan eenieder die door het strafbaar feit schade heeft geleden, nadien door middel van een ter griffie ingediend verzoekschrift in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, kosteloos verkrijgen dat het strafgerecht dat over de strafvordering uitspraak heeft gedaan, uitspraak doet over de burgerlijke belangen.

Dat verzoekschrift geldt als burgerlijkepartijstelling.

Het verzoekschrift wordt door de griffier ter kennis van de partijen en, in voorkomend geval, van de advocaten gebracht onder vermelding van plaats, dag en uur van de zitting waarop de zaak wordt behandeld.

Op die terechtzitting of op elke latere terechtzitting kan elke in het geding zijnde partij de rechter bij wie de zaak aanhangig is gemaakt, verzoeken dat hij termijnen vaststelt voor de overzending en de indiening van de stukken en conclusies.

2) le 4° est remplacé par la disposition suivante :

«4° dans les cas visés à l'article 399, alinéa 2, la peine sera la réclusion de dix à quinze ans.».

CHAPITRE III

Modifications du titre préliminaire du Code de procédure pénale

Art. 5

L'article 4 du titre préliminaire du Code de procédure pénale, modifié par les lois des 11 juillet 1994 et 28 mars 2000, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 4. — L'action civile peut être poursuivie en même temps et devant les mêmes juges que l'action publique. Elle peut aussi l'être séparément : dans ce cas l'exercice en est suspendu tant qu'il n'a pas été prononcé définitivement sur l'action publique, intentée avant ou pendant la poursuite de l'action civile.

Le juge saisi de l'action publique réserve d'office les intérêts civils, même en l'absence de constitution de partie civile, si la cause n'est pas en état d'être jugée quant à ces intérêts.

Sans préjudice de son droit de saisir la juridiction civile par requête contradictoire conformément aux articles 1034*bis* à 1034*sexies* du Code judiciaire, toute personne lésée par l'infraction peut ensuite obtenir sans frais que la juridiction qui a statué sur l'action publique statue sur les intérêts civils, sur requête déposée au greffe en autant d'exemplaires qu'il y a de parties en cause.

Cette requête vaut constitution de partie civile.

Elle est notifiée aux parties et le cas échéant à leurs avocats par le greffe, avec mention des lieu, jour et heure de l'audience à laquelle l'examen de l'affaire est fixé.

A cette audience ou à toute autre audience ultérieure toute partie à la cause peut solliciter du juge saisi de la cause qu'il fixe des délais pour la transmission et le dépôt des pièces et des conclusions.

Behoudens akkoord van de partijen of de in artikel 748, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde uitzondering, worden de conclusies die na het verstrijken van de in het vorige lid vastgestelde termijnen worden overgelegd, ambtshalve uit de debatten geweerd. Op de vastgestelde dag kan de meest gerede partij een vonnis op tegenspraak vorderen.

Wanneer alleen de burgerlijke belangen bij de rechter aanhangig worden gemaakt, is de aanwezigheid van het openbaar ministerie op de terechtzitting niet verplicht.».

Art. 6

In dezelfde voorafgaande titel wordt een artikel 5ter ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 5ter. — Ingeval het strafbaar feit wordt geseponeerd, worden de klager, het slachtoffer en de eventuele dader hiervan op de hoogte gebracht, alsook van de reden daarvoor.».

HOOFDSTUK IV

Wijziging van het Wetboek van strafvordering

Art. 7

Artikel 216^{quater} van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd bij de wet van 11 juli 1994, wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 216^{quater}. — § 1. De procureur des Konings kan een persoon die aangehouden is met toepassing van de artikelen 1 en 2 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis of die zich bij hem meldt, oproepen om te verschijnen voor de politierechtbank of de correctionele rechtbank binnen een termijn die niet korter mag zijn dan tien dagen, noch langer dan twee maanden.

Hij stelt hem in kennis van de feiten die hem ten laste worden gelegd, alsook van de plaats, de dag en het uur van de zitting, en deelt hem mede dat hij het recht heeft een advocaat te kiezen. Als de betrokkene al dan niet een advocaat heeft gekozen, brengt de procureur des Konings de stafhouder of diens vertegenwoordiger daarvan op de hoogte.

Deze kennisgeving en deze formaliteit worden vermeld in een proces-verbaal, waarvan hem onmiddellijk een kopie wordt overhandigd.

Sauf accord des parties ou l'exception visée à l'article 748, § 2, du Code judiciaire, les conclusions communiquées après l'expiration des délais déterminés à l'alinéa précédent sont d'office écartées des débats. Au jour fixé, la partie la plus diligente peut requérir un jugement contradictoire.

Lorsque le juge est saisi uniquement des intérêts civils, la présence du ministère public à l'audience n'est pas obligatoire.».

Art. 6

Un article 5ter, rédigé comme suit est inséré dans le même titre préliminaire :

«Art. 5ter. — En cas de classement sans suite d'une infraction, le plaignant, la victime et l'éventuel auteur sont informés de celui-ci et de son motif.».

CHAPITRE IV

Modification du Code d'instruction criminelle

Art. 7

L'article 216^{quater} du Code d'instruction criminelle, inséré par la loi du 11 juillet 1994, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 216^{quater}. — § 1er. Le procureur du Roi peut convoquer une personne qui est arrêtée en application des articles 1er et 2 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive ou qui se présente devant lui, à comparaître devant le tribunal de police ou le tribunal correctionnel dans un délai qui ne peut être inférieur à dix jours, ni supérieur à deux mois.

Il lui notifie les faits retenus à sa charge ainsi que les lieu, jour et heure de l'audience et l'informe du fait qu'elle a le droit de choisir un avocat. Si elle a choisi ou ne choisit aucun avocat, le procureur du Roi en informe le bâtonnier ou son délégué.

Cette notification et cette formalité sont mentionnées dans un procès-verbal, dont copie lui est remise sur-le-champ.

De kennisgeving geldt als dagvaarding om te verschijnen.

De gekozen advocaat of in voorkomend geval de stafhouder of zijn vertegenwoordiger en de benadeelde partij worden onverwijld van de datum van de terechtzitting op de hoogte gebracht.

§ 2. Het vonnis moet binnen twee maanden na de in § 1 bedoelde zitting worden uitgesproken.

Bij ontstentenis worden de vorderingen onontvankelijk verklaard en moeten ze opnieuw worden ingesteld overeenkomstig de artikelen 145 tot 147 en 182 tot 184 van dit Wetboek.

Als hoger beroep wordt ingesteld, wordt de zaak vastgesteld uiterlijk op de eerste zitting na het verstrijken van een termijn van één maand te rekenen van de akte van beroep.».

HOOFDSTUK V

Wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Art. 8

In artikel 30, § 4, eerste lid, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, gewijzigd bij de wetten van 11 juli 1994 en 12 maart 1998, worden de woorden «vijftien dagen» vervangen door de woorden «één maand».

HOOFDSTUK VI

Wijziging van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 9

Artikel 76 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 28 maart 2000, wordt aangevuld met het volgende lid:

«Elk jaar brengt de procureur des Konings via de procureur-generaal aan de minister van Justitie verslag uit over de toepassing van de procedure van oproeping bij proces-verbaal. De procureur-generaal stelt eenzelfde verslag op voor de zaken met dagbepaling bij het hof van beroep.».

La notification vaut citation à comparaître.

L'avocat choisi ou le cas échéant le bâtonnier ou son délégué et la partie préjudiciée sont informés sans délais de la date de l'audience.

§ 2. Le jugement doit être prononcé dans les deux mois de l'audience prévue au § 1er.

A défaut, les poursuites seront déclarées irrecevables et devront être réengagées conformément aux articles 145 à 147 et 182 à 184 du présent Code.

En cas d'appel, l'affaire est fixée au plus tard à la première audience après l'expiration d'un délai d'un mois à dater de l'acte d'appel.».

CHAPITRE V

Modification de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Art. 8

A l'article 30, § 4, alinéa 1er, de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, modifié par les lois des 11 juillet 1994 et 12 mars 1998, les mots «quinze jours» sont remplacés par les mots «un mois».

CHAPITRE VI

Modifications du Code judiciaire

Art. 9

L'article 76 du Code judiciaire, modifié par la loi du 28 mars 2000, est complété par l'alinéa suivant :

«Chaque année, le procureur du Roi fait rapport au ministre de la Justice par l'intermédiaire du procureur général sur l'application de la procédure de convocation par procès-verbal. Le procureur général fait le même rapport pour les affaires fixées devant la cour d'appel.».

Art. 10

Artikel 195 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 21 januari 1997, wordt aangevuld met het volgende lid:

«De werkende rechters die alleen zitting moeten houden en die door de voorzitter zijn aangewezen om als bijzitter de zetel van een hof van assisen te vormen, mogen voor de duur van de zitting van het assisenhof worden vervangen door een plaatsvervangend rechter die deze functie gedurende ten minste tien jaar uitoefent.».

2 oktober 2002

Art. 10

L'article 195 du même code, modifié par la loi du 21 janvier 1997, est complété par l'alinéa suivant.

«Les juges effectifs appelés à siéger seuls qui sont désignés par le président en qualité d'assesseur pour former le siège d'une cour d'assises peuvent être remplacés par un juge suppléant exerçant cette fonction depuis 10 ans au moins pendant la durée de la session de la cour d'assises.».

2 octobre 2002

Thierry GIET (PS)